

ДАНЧУК А. М.

старший викладач кафедри обліку і аудиту
ПВНЗ «Хмельницький економічний університет»

ІВАНЮГА А. Ф.

студентка-магістр
ПВНЗ «Хмельницький економічний університет»

АНАЛІЗ ДОХОДІВ І ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА ТДВ “АК АДВІС”

В статті розкрито основні напрямки формування доходів і витрат підприємства ТДВ “АДВІС”, вивчено діючі системи організації економічного аналізу реалізації продукції, його періодичність та методи, також самостійно спрогнозовано економічний аналіз випуску та реалізації готової продукції за методикою, яка пропонується вченими-економістами на підставі фактичного матеріалу бухгалтерської звітності ТДВ “АК АДВІС” за 2013–2014 роки, та виявлено резерви збільшення обсягів реалізації продукції.

Ключові слова: прибуток, витрати, дохід, виробництво, собівартість, облікова система, організація обліку, якість продукції, контроль.

ДАНЧУК А. М.

старший преподаватель кафедры учета и аудита
ЧВУЗ «Хмельницкий экономический университет»

ИВАНЮГА А. Ф.

студентка-магистр
ЧВУЗ «Хмельницкий экономический университет»

АНАЛИЗ ДОХОДОВ И РАСХОДОВ ПРЕДПРИЯТИЯ ОДО “АК АДВИС”

В статье раскрыты основные направления формирования доходов и расходов предприятия ОДО “АДВИС”, изучены действующие системы организации экономического анализа реализации продукции, его периодичность и методы, также самостоятельно спрогнозирован экономический анализ выпуска и реализации готовой продукции по методике, которая предлагается учеными-экономистами на основании фактического материала бухгалтерской отчетности ОДО “АК АДВИС” за 2013–2014 года, и выявлены резервы увеличения объемов реализации продукции.

Ключевые слова: прибыль, затраты, доход, производство, себестоимость, учетная система, организация учета, качество продукции, контроль.

DANCHUK A. M.

senior lecturer of the accounting and audit department
PHEE “Khmelnyskyi Economical University”

IVANIUGA A. F.

master’s degree student
PHEE “Khmelnyskyi Economical University”

ANALYSIS OF INCOME AND EXPENSES OF THE ENTERPRISE ALC “AK ADVIS”

In the article the basic directions of formation of incomes and expenses of the enterprise ALC “AK ADVIS”, studied the existing system of economic analysis sales, its frequency and methods, also independently predicted an economic analysis of production and sales of finished products by the method proposed by academic economists on the basis of the actual material accounting statements of ALC “AK ADVIS” 2013-14, and identified the potential for increasing volumes of sales.

Keywords: profit, cost, revenue, production, cost, accounting system, account organization, product quality, control.

Постановка проблеми. Для розвитку підприємства в умовах ринку стає можливим одержання максимального прибутку за мінімальних витрат з паралельним підвищенням якості обслуговування споживачів. Засобом досягнення цієї мети є максимізація товарообігу, валового доходу та оптимізація витрат обігу.

Реалізація фінансової стратегії підприємства значною мірою залежить від рівня управління його доходами та витратами, метою якого є отримання прибутку. Доходи і витрати можуть розглядатися як відносно самостійні об'єкти управління, аналіз складу та динаміки яких дозволяє оцінити відповідність змін, що відбулися у звітному періоді, стратегічним намірам підприємства. Загальний аналіз прибутку передбачає попередній розподіл доходів за джерелами їх утворення, а витрат – за напрямками витрачання коштів відповідно до змісту операційної, інвестиційної або фінансової діяльності, наслідком якої є утворення тієї чи іншої складової прибутку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Інформаційною базою виконаного дослідження є законодавчі акти України, нормативна документація та галузеві інструкції, що регламентують аналіз реалізації продукції, міжнародні стандарти бухгалтерського обліку, наукові праці вітчизняних та зарубіжних учених-економістів, матеріали науково-практичних конференцій, матеріали органів державної статистики, облікові дані ВАТ “АК АДВІС” за 2013–2014 рр.

Формування цілей. Метою статті є вивчення організації та методики обліку і аудиту доходів, витрат та фінансових результатів.

Виклад основного матеріалу. Фінансові результати діяльності підприємства значною мірою залежать від рівня управління його фінансами, що обумовлює необхідність розвитку інформаційної системи фінансового менеджменту, удосконалення її організаційної структури, визначення принципів утворення та умов розподілу і поєднання інформаційних потоків. В умовах ринкової економіки отримання прибутку та забезпечення рентабельної діяльності суб'єкта господарювання є необхідною складовою, яка обумовлює зростання ринкової вартості підприємства. Як основний узагальнюючий показник фінансових результатів діяльності підприємства, прибуток є важливим джерелом формування його капіталу, забезпечення фінансової стійкості та платоспроможності [3, с. 66]. Прибуток є наслідком різноспрямованого руху грошових потоків, що характеризується доходами і витратами підприємства. Доходи і витрати, як взаємопов'язані чинники утворення прибутку підприємства, мають досліджуватися на всіх етапах їх формування. В узагальненому вигляді, прибуток може розглядатися як різниця між доходами, отриманими підприємством за відповідний період внаслідок своєї діяльності, та витратами, здійсненими в той же період внаслідок своєї діяльності. У загальному визначенні доход – це збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання капіталу (за винятком зростання, обумовленого внесками власників до статутного капіталу). Це визначення відповідає вимогам до класифікації доходу від звичайної діяльності підприємства, які містяться у НП(С)БО 15 “Дохід” (табл. 1).

Отже, згідно з НП(С)БО 15, дохід визначається під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків учасників підприємства), за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена [15].

Основну частину прибутку підприємства одержують від реалізації продукції і послуг. У процесі аналізу вивчається динаміка, виконання плану прибутку від реалізації продукції і визначаються фактори зміни її суми (табл. 2).

Прибуток від реалізації продукції в цілому по підприємству залежить від чотирьох факторів першого рівня підпорядкованості: обсягу реалізації продукції, її структури ; собівартості і рівня середньо реалізаційних цін.

Обсяг реалізації продукції може робити позитивний і негативний вплив на суму прибутку. Збільшення обсягу продажів рентабельної продукції призводить до пропорційного збільшення прибутку. Якщо ж продукція є збитковою, то під час збільшення обсягу реалізації відбувається зменшення суми прибутку.

Структура товарної продукції може робити як позитивний, так і негативний вплив на суму прибутку. Якщо збільшиться частка більш рентабельних видів продукції в загальному обсязі її реалізації, то сума прибутку зросте і, навпаки, в ході збільшення питомої ваги низькорентабельної чи збиткової продукції загальна сума прибутку зменшиться.

Резерви зростання обсягу продукції ТДВ “АК АДВІС” за 2013–2014 рр.(тис. грн.)

Групи резервів	Можливе збільшення випуску продукції за рахунок кращого використання		
	трудових ресурсів	засобів праці	предметів праці
1. Збільшення кількості робочих місць та укомплектування їх устаткуванням	22	24	-
2. Ліквідація втрат робочого часу й часу роботи устаткування	126	89	-
3. Підвищення продуктивності праці та устаткування	158	136	-
4. Зниження норм витрат матеріалів	-	-	230
Разом	306	249	230

Собівартість продукції і прибуток знаходяться в обернено пропорційній залежності: зниження собівартості приводить до відповідного зростання суми прибутку, і навпаки.

Таблиця 2

Основні економічні показники діяльності підприємства ТДВ "АК АДВІС"

№ п/п	Показник	За 2013 р.	За 2014 р.	Відхилення	Темп росту, %
1.	Середньоспискова чисельність працівників, чол.	1231	1020	-211	82,86
2.	Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	59372,5	56589,5	-2783	95,31
3.	Матеріальні витрати, тис. грн.	13300	15701	2401	118,05
4.	Товарна продукція, тис. грн.	21572	23181	1609	107,46
5.	Обсяг реалізації продукції, тис. грн.	27201	24775	-2426	91,08
6.	Матеріаломісткість	0,617	0,677	0,061	109,86
7.	Фондовіддача	0,363	0,410	0,046	112,74
8.	Чистий прибуток (збиток)	-874	-306	568	35,01

Висновки. Можна зробити висновок, що максимальний розмір резервів спостерігається у трудових ресурсів, що пояснюється надмірною пропозицією робочої сили, мінімальний – у основних фондів, що пов'язано з проблемою оновлення устаткування через нестачу коштів на розвиток виробництва. Комплексний резерв зростання обсягу виробництва становить у даному разі 249 тис. грн. Перспективний резерв у розмірі 306 тис. грн залишається не укомплектованим і тому нереальним.

Список використаних джерел

1. Аналіз фінансової звітності // Баланс. – 2000. – № 43. – С. 45–47.

2. Аналіз фінансових результатів підприємства в умовах реформування бухгалтерського обліку // Фінанси України. – 2000. – № 8. – С. 97–102.
 3. Фінансова діяльність підприємства : підручник / Бандурка О.М., Коробов М.Я., Орлов П.Ч., Петрова К.Я. – К. : Либідь, 1998. – 312 с.
 4. Бондаренко С.М. Система показників конкурентоспроможності, соціально-економічної ефективності для споживача та рейтингу виробу на ринку / С.М. Бондаренко // Проблеми науки. – 2001. – № 10. – С. 40–46.
 5. Абрютіна М.С. Анализ финансово-экономической деятельности предприятия : учебно-практическое пособие / М.С. Абрютіна, А.В. Грачев. – 2-е изд., испр. – М. : "Дело и Сервис", 2000. – 256 с.
 6. Горицкая Н.Г. Бухгалтерский учет и финансовый анализ : практическое пособие / Горицкая Н.Г. – К. : ООО Редакция газеты "Бухгалтерия. Налоги. Бизнес", 2001. – С. 194–197.
 7. Економічний аналіз : навчальний посібник / М.Л. Більох, В.З. Бурчевсокий, М.І. Горбатюк ; за ред. М.І. Чумаченка. – К. : КНЕУ, 2001. – 540 с.
 8. Економічний словник-довідник / за ред. С.Р. Мочерного. – К. : Феміна, 1995. – 368 с.
 9. Ізмайлова К.В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / Ізмайлова К.В. – К. : МАУП, 2000. – 146 с.
 10. Загальні риси оновленої методики фінансового аналізу та ефективності від її впровадження // Наукові праці ДонНТУ. Сер. Економічна. – 2001. – Вип. 37. – С. 50–55.
 11. Качала М.В. Фінансова звітність підприємства та організацій за національними Стандартами бухгалтерського обліку : навчальний посібник / Качала М.В. – Х. : "Рубікон", 2000. – 222 с.
 12. Івахненко В.М. Курс економічного аналізу : навч. посіб. / Івахненко В.М. – К. : Знання-Прес, 2000. – 207 с.
-